

ejerne siger, at det kun er en tarvelig Vittighed, saa vil jeg sige, at de tror ikke selv paa deres kummerfulde Tilværelse og heller ikke paa Arbejdernes gode og sorgfri Tilværelse. Nej, kan Godsejerne ikke betale deres Skatter og finder de, at de er for trykkende for dem, saa lad de rigtige Mænd faa Jorden, for de kan betale baade Skatter og Afgifter.

Jeg skal anføre et lille Eksempel. Der er nylig udkommet en Bog paa Nordjysk Forlag af Forfatteren K. Ravnholt, hvori han oplyser om Forholdene efter Udstykningen af Herregaarden Store Restrup Syd for Limfjorden. I Aaret 1909 selvangav Ejeren af den i skattepligtige Indkomst til 3 300 Kr. Ligningsmyndighederne fandt dog, at en saadan pæn lille Ejendom paa 62 Tdr. Hartkorn og 1 523 Tdr. Land burde give lidt mere i Skat og forhøjede Beløbet til 5 000 Kr. Nu efter Udstykningen angiver 50 Husmænd deres samlede skattepligtige Indkomst til over 87 000 Kr. mod Godsejerens 3 300, det er en Stigning, som forslaar noget, selv om man under Hensyn til Prisstigningen skal multiplicere med 3, saa at de 3 000 Kr. den Gang svarer til 9 000 nu. Ejendomsskyldværdien for Herregaarden var 340 000 Kr. Nu har de 50 Ejendomme, fraregnet Skole og Skov, en Ejendomsskyld paa 825 000 Kr., ja efter Omvurderingen i 1921 er Ejendomsskylden over 1 Mill. Kr. Der kan Godsejerne se, hvad de rigtige Mænd kan faa ud af Jorden, og dér ser man den Forskel, det gør for Statshusholdningen i Henseende til Skatter og Afgifter, at de rigtige Mænd kommer til at drive Danmarks Jord.

Man har fremført mod Indførelsen af en ny Formueskat, at den vilde dræbe Sparsommeligheden. Der føjes saa til, at Formuerne er mange Gange samlet sammen igennem et slidsomt, brydsomt og i høj Grad nøjsomt Liv. Det er det ærede Medlem Hr. Sporon-Fiedler, der brugte denne Udtalelse. Meget vel, lad os en Gang se, hvordan Godsejernes Formue er blevet samlet sammen. Jeg kan her ikke gaa i Detailler, men jeg skal dog med Formandens Tilladelse citere et lille Stykke af Gustav Bangs Bog „Len og Stambuse“, hvori han fortæller, hvilket slidsomt, brydsomt, i høj Grad nøjsomt Liv Godsejerne har maattet føre for at komme i Besiddelse af deres Godser. Gustav Bang siger: „Godsgridskhed var det, som beherskede de danske Adelsmænds Sjæl i Slutningen af Middelalderen. Jo mere de kunde udvide deres Jordegods, desto større Gevinst kunde de øste, des større Magt kunde de udøve.

Naar det gjaldt om at vinde Gods, skydede de intet Middel. Falske Skøder og Dokumenter, Mened, Svig og Vold, den hjerteløse Raahed og den mest raffinerede Grusomhed var alt sammen i sin gode Orden, hvor det kom an paa at vinde en Bondegaard eller et Engstykke over i sin Besiddelse. Der er neppe den danske Herregaard til, uden at dens Historie er fuld af sorte Blade.“ Denne Karakteristik er kort, men den er i højeste Grad træffende. Læs bare de historiske Beretninger om Herregaardenes Opstaaen, da vil det ærede Medlem Hr. Sporon-Fiedler se, at det er ikke et brydsomt og nøjsomt Liv, de Herrer har ført, nej, det er et Liv, der er plettet med alle de slette og tarvelige Streger, der her er omtalt, og mange flere Forbrydelser endda.

Adelens Sparsommelighed kender jeg ikke noget til. Desuagtet sidder de inde med mægtige Jordegodser. Jeg kender ikke Adelsmænd, der er begyndt med at lægge 5 Kr. til Side om Ugen for at komme i Besiddelse af deres Herregaarde, men jeg kender derimod adskillige tarvelige Historier, som jeg ikke skal komme ind paa i Detailler, om, hvorledes de ved Kongers og Maitressers Gunst vandt deres store Ejendomme. Men det er min Sandten ikke Flid og Sparsommelighed, der har sammenhobet disse mægtige Jordegodser.

Sparsommelighed skulde en højere Skat altsaa angribe, og Kapitalistklassens Rigdom skulde altsaa være Præmien for udvist Sparsommelighed. Men nu er det notorisk, at ingen Mennesker i dette Land sparer saa meget som Arbejderne. De maa spinke og spare for at slaa sig igennem, deres Liv er Ubemidlet i heldigste Tilfælde fra Vuggen til Graven og Fattigdom, nøgen Fattigdom for mangfoldige. Det er Arbejdernes Lod: Sparsomhed fra først til sidst. Men hvad faar de da i Præmie for al deres Sparsommelighed? De faar ingenting. Maaske kan de spare en lille Smule sammen, nogle faa Hundrede Kroner, som kan ryge ved den første Arbejdsløshed, der indtræffer, maaske kan de købe sig en lille Bid Jord udenfor København, nogle faa Hundrede Kvadratalen, som de maa sælge nu i den arbejdsløse Tid; det er Arbejdernes Præmie for deres Sparsommelighed. Desuagtet fremstilles det saadant, at enhver, der vil spare, kan i Grunden faa det ganske hyggeligt og rart. Men det er en stor Misforstaaelse. Sparsommelighed kan kun til en vis Grad frembringe Værdier. Det, der er den egentlige Drivkraft i alle de Rigdomme, vi ser, det er Produktio-